

[Fuglsang]

Ved udnyttelse af de 2-2,5 mill. t overskudshalm, der årligt afbrændes, kan der spares 625.000 t olie og valuta for 500 mill. kr. Med ministerens hidtidige afvisning af et forbud mod halmafbænding er det afsløret, at ministeren i højere grad varetager det kornproducerende landbrugs interesser end samfundets interesse i at spare energi og valuta. Men der må vel være en grænse for, hvor megen valuta der skal spares, før halmafbændingen forbydes. Oldtidens svedjebbrug var et fremskridt for fem tusinde år siden. I dag er kornproducerende svedjebbrug pyromanernes højborg og den mest udfordrende foragt for de arbejdsløse, landbougdommen og alle energisparende mennesker samt økonomer, der ønsker betalingsbalance i forhold til udlandet. De kornproducerende storlandbrug snylter på samfundet med deres ekstensive monokultur. Halmafbænding er en sygdom i landbruget, og den bør fjernes ved operation: forbud og bødestraf.

Besvarelse (31/5 78):

Landbrugsministeren (Poul Dalsager):

Spørgsmålet forudsætter, at et afbrændingsforbud skulle begrundes med de samfundsmæssige fordele, der vil være ved at anvende halmen til fyringsformål.

Det er imidlertid forkert at reducere problemer om anvendelse af overskudshalm til et spørgsmål om, hvorvidt afbrænding skal forbydes eller fortsat skal være tilladt. Det egentlige problem er, at vi stadig ved for lidt om anvendelsesmulighederne og især om, hvordan de kan bringes til at balancere økonomisk, hvis de skal tages i brug i en større målestok. Derfor mener jeg ikke, det er aktuelt at overveje et generelt forbud mod halmafbænding. Jeg er derimod enig i, at det må tilstræbes at få brugt halmen på en fornuftig måde i stedet for, at den brændes på markerne. Jeg tror også, landmændene er af samme opfattelse, og at de undgår halmafbænding, hvor det er økonomisk muligt.

Der er i de senere år foregået et betydeligt forskningsarbejde vedrørende halmanvendelse, og en række muligheder er fremdraget: anvendelse af halm som foder, nedmuldning af halm, anvendelse af halm i fyringsanlæg (gårdfyv og store anlæg), halm som råstof til industriel forarbejdning.

Der er imidlertid brug for mere forsknings- og udviklingsarbejde, før man har rentable alternativer til den halmafbænding, som finder sted. Det må samtidig understreges, at det ikke er realistisk at forvente, at overskudshalmen vil kunne anvendes til ét enkelt formål, f. eks. som energikilde eller som foder. Det må påregnes, at der skal arbejdes med en række anvendelsesmuligheder.

En arbejdsgruppe under landbrugsministeriet har gennemgået det forskningsarbejde, der allerede er udført om halmanvendelse, og gruppen har foreslået et bredspektret forskningsprogram, som skal bidrage til at forbedre anvendelsesmulighederne på bl. a. de nævnte områder. Budget for programmet er anslået til ca. 30 mill. kr. over en 5-årig periode. Det overvejes i øjeblikket, hvilke muligheder der er for at gå videre med dette forslag.

Til ministeren for Grønland (25/5 78) af:

Steenholdt (Grøn.):

»Har ministeren planer om at udvide omfanget af helikopterredningsaktionerne i Grønland, således at man under redningsaktionerne kan tage hundene med?«

(Spm. nr. 801).

Begrundelse.

Umanakfangerne mistede i sidste uge 300-400 hunde. Indtil nu tages hundenes liv i sådanne situationer ikke i betragtning.

Flere fangere har indtil nu afslået at modtage hjælp, da de ikke har haft lov til at tage deres hunde med, og de er derfor blevet hos deres hunde, selv om fangerne er i livsfare.

Besvarelse (12/6 78):

Ministeren for Grønland (Jørgen Peder Hansen):

Indledningsvis bemærkes, at den i begrundelsen for spørgsmålet givne oplysning om, at Umanakfangerne havde mistet 300-400 hunde, ikke er korrekt. Politimesteren i Grønland har den 31. maj 1978 oplyst, at af de slædehunde, som befandt sig på havisen den 21. maj 1978, er ca. 20 druknet, nogle få aflivet ved skydning, og ca. 45 er i live på øen Ubekendte Ejlande, medens alle øvrige slædehunde enten er blevet bjærget eller selv vendt hjem.